

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024/2025 - 2025/2026

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Inwentaryzacja i ochrona ptaków w obszarach Natura 2000
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok 1, semestr 1
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy (OiZZP)
Język wykładowy	j. polski
Koordynator	dr Jerzy Michalczuk
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Jerzy Michalczuk

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (zaj. ter.)	Liczba pkt. ECTS
1	10			10				6	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

- wykład: zaliczenie bez oceny
 ćwiczenia laboratoryjne: zaliczenie z oceną
 zajęcia terenowe: zaliczenie bez oceny

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student powinien znać podstawowe pojęcia z ekologii ogólnej i ochrony przyrody lub wiedzę z przedmiotów realizowanych na pierwszym stopniu studiów: wiedza o siedlisku, filozofia przyrody/etyka, flora Polski, fauna Polski, ochrona przyrody.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z najważniejszymi zagrożeniami awifauny w Europie i Polsce
C2	Zapoznanie studentów z podstawami prawnymi ochrony ptaków i ich siedlisk w Europie i Polsce,
C3	Przekazanie wiedzy o metodach inwentaryzacji gatunków ptaków i siedlisk istotnych dla awifauny.
C4	Przekazanie wiedzy o sposobach ochrony siedlisk istotnych dla ptaków występujących w Europie.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Identyfikuje podstawowe zagrożenia dla ptaków występujących w Europie i Polsce.	K_Wo1, K_Wo3, K_Wo8
EK_02	Wskazuje podstawy prawne ochrony ptaków i ich siedlisk w UE i Polsce.	K_Wo1, K_Wo3, K_Wo8
EK_03	Charakteryzuje metody inwentaryzacji gatunków i sposoby ochrony siedlisk istotnych dla poszczególnych grup ekologicznych ptaków.	K_Wo1, K_Wo3, K_Wo8
EK_04	Identyfikuje podstawowe zagrożenia dla ptaków.	K_Uo3, K_Uo6
EK_05	Wybiera odpowiedni sposób ochrony ptaków w obszarach Natura 2000.	K_Uo3, K_Uo6
EK_06	Potrafi podejmować właściwe decyzje w zakresie ochrony ptaków i ich siedlisk w obszarach Natura 2000 podczas pracy w różnych zawodach powiązanych z ochroną przyrody.	K_Ko4

3.3 Treści programowe

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Najważniejsze zagrożenia awifauny w Europie i Polsce.
Podstawy prawne ochrony ptaków i ich siedlisk w UE i Polsce.
Charakterystyka ptasich obszarów Natura 2000 w Polsce i woj. podkarpackim.
Sposoby zachowania siedlisk dla zagrożonych gatunków ptaków w Polsce.
Interwencje i programy ochrony ptasich ostoi.
Metody inwentaryzacji awifauny

B. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Treści merytoryczne
Metody inwentaryzacji ptaków
Metody monitoringu stanu siedlisk istotnych dla zachowania populacji ptaków.

C. Problematyka zajęć terenowych

Treści merytoryczne
Identyfikacja i inwentaryzacja gatunków ptaków.
Rozpoznanie najważniejszych zagrożeń dla awifauny na badanym terenie.
Przykłady metod utrzymania siedlisk ptasich w odpowiednim stanie w różnych środowiskach Podkarpacia.

3.4 Metody dydaktyczne

wykład: wykład z prezentacją multimedialną

ćwiczenia: praca indywidualna lub w grupach, dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych.

zajęcia terenowe: prace terenowe

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	projekt	w, ćw.
EK_02	projekt	w, ćw.
EK_03	projekt	w, ćw., zaj.ter.
EK_04	projekt	w, ćw., zaj.ter.
EK_05	projekt	w, ćw.
EK_06	projekt	w, ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ćwiczenia laboratoryjne: zaliczenie z oceną - ocena za wykonanie projektu,
Ćwiczenia terenowe: zaliczenie - sporządzenie karty inwentaryzacyjnej stanowisk gatunków chronionych,
Wykład: zaliczenie bez oceny
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia. O ocenie pozytywnej z przedmiotu decyduje zaliczenie poszczególnych projektów.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	26
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	20
SUMA GODZIN	51
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa.

Gromadzki R. 2004. Ptaki. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Wyd. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. Tom 7 i 8.

Walasz K., Tworek S., Wiele D. 2006. Ochrona ptaków i ich siedlisk. Wyd. IOP PAN, Kraków.

Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. Wyd. OTOP, Marki.

Literatura uzupełniająca:

Krasoń K., Michalczuk J. 2018. Dzięcioły Picidae obszaru Natura 2000 „Las nad Braciejową” i boru koło Przeclawia. Chrońmy Przyrodę Ojczyzną 74: 255-266.

Michalczuk J., Michalczuk M., Cymbała R. 2011. Przydatność różnych metod do monitoringu liczebności dzięcioła białoszyjego *Dendrocopos syriacus*. Ornis Pol. 52: 280-287.

Michalczuk J., Michalczuk M. 2006. Przydatność metody kartograficznej z użyciem stymulacji głosowej do oceny liczebności dzięcioła białoszyjego *Dendrocopos syriacus*. Notatki Ornitologiczne, 47: 175-184.

Tryjanowski P., Kuźniak S., Kujawa K., Jerzak L. 2009. Ekologia ptaków krajobrazu rolniczego. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.

Rogała D., Marcela A. 2011. Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu. Wyd. RDOŚ Rzeszów.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej